

Αριθ. Πρωτ.: 29876/ΣΜ/σμ

ΑΘΗΝΑ, 11 Μαρτίου 2016

Π Ρ Ο Σ
Τον Πρόεδρο της ΕΑΑΔΗΣΥ
κ. Δ. Ράϊκο

ΘΕΜΑ: Συμμετοχή του ΣΑΤΕ στην δημόσια διαβούλευση του Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής στον Τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων και του Σχεδίου Δράσης

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Το ελληνικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων (υπηρεσίες, προμήθειες, έργα) χαρακτηρίζεται από μακροχρόνιες παθογένειες, που περιορίζουν την αποτελεσματικότητά του.

Ως τέτοιες έχουν κατά καιρούς αναγνωρισθεί:

- το έλλειμμα ολοκληρωμένης στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις και η έλλειψη διακριτής στρατηγικής προσέγγισης για βασικές κατηγορίες συμβάσεων,
- η χαμηλή έμφαση του υφιστάμενου συστήματος στον προγραμματισμό και η επικέντρωση στη διεκπεραίωση των διαγωνιστικών διαδικασιών,
- ο χαμηλός βαθμός συγκέντρωσης των προμηθειών και συνεπακόλουθης αξιοποίησης οικονομιών κλίμακας και ο μεγάλος αριθμός Αναθετούσων Αρχών,
- η περιορισμένη αξιοποίηση σύγχρονων εργαλείων, όπως οι συμφωνίες-πλαίσιο και η εξωτερική ανάθεση (outsourcing),
- τα προβλήματα στην εφαρμογή του Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων,
- η έλλειψη τυποποίησης και ανάπτυξης πρότυπων διακηρύξεων ανά είδος διαγωνιστικής διαδικασίας (με εξαίρεση τον τομέα των έργων όπου υφίστανται πρότυπα τεύχη διακήρυξης),
- η έλλειψη τεχνικών προδιαγραφών (υλικών / υπηρεσιών) για όλο το εύρος του συστήματος δημοσίων συμβάσεων,
- οι έντονα γραφειοκρατικές και χρονοβόρες διαγωνιστικές διαδικασίες,
- η περιορισμένη τεχνογνωσία των εμπλεκομένων στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,
- η περιορισμένη αξιοποίηση των δεδομένων του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων,
- η διάσπαση, η πολυπλοκότητα και σε ορισμένες περιπτώσεις η ανεπάρκεια του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις.

Τα τελευταία χρόνια και υπό την πίεση εξωγενών παραγόντων έχουν γίνει προσπάθειες αλλαγής του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, ωστόσο για τη βελτίωση του συστήματος απαιτείται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, το οποίο εστιάζει σε εκείνα τα επιμέρους βήματα του κύκλου ζωής για την μελέτη και την κατασκευή ενός έργου, την προμήθεια ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, που μεγιστοποιούν τα οφέλη για έναν οργανισμό, αλλά και την Χώρα γενικότερα.

Η προσέγγιση αυτή δίνει έμφαση:

- στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης στρατηγικής,
- στον σχεδιασμό και προγραμματισμό,
- στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και στην αξιολόγηση της απόδοσης του συστήματος,
- στον εξορθολογισμό και στη διασφάλιση της διαφάνειας στα στάδια διεκπεραίωσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και διαχείρισης των δημοσίων συμβάσεων.

Παράλληλα δεν θα πρέπει να διαφεύγει ότι η διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις οφείλει να εξυπηρετεί τους εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους, οι οποίοι για την Ελλάδα, δεν έχουν, κατά την άποψή μας, τεθεί εμφιατικά.

Υπό αυτό το πλαίσιο, με ικανοποίηση διαπιστώσαμε ότι ολοκληρώθηκε στις αρχές του Φεβρουαρίου του 2016, η σύνταξη του εν θέματι σχεδίου από την Ομάδα εργασίας που συστήσατε με την από 12-12-2014 απόφασή σας.

Αποτελεί μία γενναία προσπάθεια της Αρχής εν μέσω πληθώρας προβλημάτων να διατυπωθεί ένα μεταρρυθμιστικό σχέδιο, στρατηγικής πνοής, για τον σημαντικό τομέα των δημοσίων συμβάσεων με στόχο την δημιουργία κοινωνικής ευημερίας, με βέλτιστο τρόπο. Για αυτό και συγχαίρουμε τους συντελεστές αυτής της προσπάθειας.

Αντιλαμβάνεστε ωστόσο ότι ο επί 14μηνο αποκλεισμός των συλλογικών φορέων της επιχειρηματικότητας από τις εργασίες της ομάδας εργασίας δεν διευκολύνει την, εντός δεκαπενθημέρου όπως ζητήθηκε, κατάθεση των προτάσεων αυτών των φορέων, που αποτελούν το ήμισυ του σχήματος που θα κληθεί να υλοποιήσει το σχέδιο δράσης ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής.

Αυτή η επιλογή της ομάδας εργασίας, οδήγησε στο εξής οξύμωρο σχήμα: ενώ υιοθετήθηκαν αρκετές από τις προτάσεις που κατά καιρούς έχει υποβάλλει ο ΣΑΤΕ, δεν έγιναν πλήρως αντιληπτές από τους συντάκτες του σχεδίου η ουσία, το εύρος και η σημαντικότητά τους, με συνέπεια να εμφανίζονται με στρεβλό και μη εφαρμόσιμο τρόπο στο κείμενο του σχεδίου. Αυτό θα είχε αποφευχθεί με την συμμετοχή του Συνδέσμου μας στις εργασίες της ΟΕ.

Επιπλέον, στο υπό διαβούλευση σχέδιο ουδεμία οργανωτική δομή εμφανίζεται, η οποία, θα αναλάβει την διαχείριση και την υλοποίηση της στρατηγικής και του προτεινόμενου σχεδίου δράσης. Από την επαναλαμβανόμενη υπενθύμιση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της ΕΑΑΔΗΣΥ, κάθε καλόπιστος αναγνώστης αντιλαμβάνεται ότι η τελευταία πιστεύει πως μπορεί να αναλάβει μόνη της να φέρει σε πέρας αυτό το μεταρρυθμιστικό έργο, προοπτική που αντιλαμβάνεστε ότι είναι παντελώς αδόκιμη.

Κατά την άποψή μας το συνημμένο στο σχέδιο δράσης χρονοδιάγραμμα, θα έπρεπε να συνοδεύεται από το οργανόγραμμα του επιχειρησιακού σχήματος, των ομάδων εργασίας και των ανθρώπινων πόρων που διαθέτει ή σκοπεύει να συγκροτήσει η ΕΑΑΔΗΣΥ για τη διεκπεραίωση των προτεινόμενων δράσεων.

Επιπρόσθετα, παρότι στο σχέδιο που μας κοινοποιήσατε υπάρχει εκτενής αναφορά σε γενικές διεθνείς και ευρωπαϊκές πολιτικές δεν υπάρχει καμία αναφορά σε παραδείγματα άλλων χωρών σχετικά με το πώς αντιμετωπίζονται και υλοποιούνται παρόμοιες δράσεις. Για αυτόν τον λόγο θεωρούμε απαραίτητο να σας παρουσιάσουμε ορισμένες καλές πρακτικές που ακολουθούνται σε χώρες της ΕΕ με μακρά επιτυχημένη παράδοση σε ανάλογες δράσεις. Σε αυτά τα παραδείγματα οι ΔηΣυ ΔΕΝ αντιμετωπίζονται συνολικά και οριζόντια, αντίθετα, αναδεικνύονται οι ιδιαιτερότητες των ειδικότερων τομέων οικονομικής δραστηριότητας, όπως π.χ. στον τομέα των κατασκευών. Κατά συνέπεια αναλόγως διαμορφώνεται και η συνολική πρότασή μας για την ανάπτυξη ενός σχήματος ΕΣΔΣ με τομεακή και θεματική εξειδίκευση.

Σχετικά υπενθυμίζουμε τόσο την πρόταση του Συνδέσμου μας, για θεσμοθέτηση ενός ενιαίου και ξεχωριστού κώδικα για τα δημόσια έργα ώστε να είναι γνωστό εκ των προτέρων, πλήρες, κοινό για όλους, απλό, ξεκάθαρο και διαφανές το θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης, και να μην αναζητείται σε δυσερμήνευτους γενικόλογους νόμους, πολλαπλά νομοθετικά διατάγματα, αποφάσεις αναθετουσών αρχών κλπ, όσο και την πρότασή μας, όπως αυτή διατυπώθηκε προς όλα τα πολιτικά κόμματα και τους μετέχοντες στον κλάδο των κατασκευών φορείς, για άμεση θεσμοθέτηση και σύσταση **Εθνικού Συμβουλίου Στρατηγικής Κατασκευών**, το οποίο και θα διαμορφώσει τις συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας όλης της εγχώριας κατασκευαστικής βιομηχανίας, με στόχο την συστηματική και αυξανόμενη εξωστρέφειά της.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο ΣΑΤΕ έχει διατυμπανίσει σε κάθε τόνο την πεποίθησή του ότι η ευθύνη όλων των εμπλεκόμενων φορέων στον κατασκευαστικό τομέα δεν τελειώνει στην αντιμετώπιση των άμεσων και επειγόντων προβλημάτων αλλά περιλαμβάνει και την διαμόρφωση των συνθηκών ισχυροποίησης του συνόλου της εγχώριας κατασκευαστικής βιομηχανίας, εντός και εκτός της Χώρας, με ένα δομημένο και καλοσχεδιασμένο εθνικό πλάνο για τη βιώσιμη ανάπτυξή της.

Με αυτό το δεδομένο σας υποβάλλουμε ως συνημμένο στην παρούσα επιστολή αναλυτικό κείμενο συμμετοχής του ΣΑΤΕ στην εν θέματι διαβούλευση και εκτενή σχετικά παραδείγματα ανάλογων δράσεων από τον ευρωπαϊκό χώρο, με την ελπίδα ότι θα αξιοποιήσετε τη συνδρομή που μπορούμε να προσφέρουμε στην επιτυχία αυτής της προσπάθειας.

Με τιμή,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΑΤΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Συν. Προτάσεις ΣΑΤΕ επί του Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής στον Τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων και του σχετικού Σχεδίου Δράσης